

Dosarul nr.2ra-2291/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: Victor Sandu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, V.Mihaila, V.Sîrbu)

Î N C H E I E R E

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Vladimir Ioncu reprezentat de avocatul Natalia Culeac-Reul,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Ioncu împotriva Consiliului municipal Chișinău și Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin confiscarea averii în urma represiunilor politice,

împotriva deciziei din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Vladimir Ioncu și menținută hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 28 iulie 2014, Vladimir Ioncu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău și Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin confiscarea averii în urma represiunilor politice.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, este copilul lui Boris Ioncu și Vera (Hariton) Ioncu, fiind născut la xxxx în xxxx, xxxx, regiunea xxxx. Pe linia mamei bunicii săi au fost: Anton Hariton și Fevronia Hariton, iar pe linia tatălui Tudor Ioncu și Maria Ioncu. La rândul său, bunelul pe linia mamei, Anton Hariton avea familia compusă din: soția Fevronia Hariton și fiicile Vera Hariton (mama sa), Nina Hariton și Valentina Hariton.

În continuare, Vladimir Ioncu a susținut că la 4 septembrie 1948, bunelul său, Anton Hariton a fost condamnat în baza art. 58-1 alin. (2) Cod penal al USSR la 5 ani privațiune de libertate și muncă silnică la canalul „Волга-Дон”,

iar în anul 1949 soția acestuia și fiicele lor au fost deportate în Regiunea Altai, Rusia.

Vladimir Ioncu a subliniat că în anul 1956 bunelul său a fost eliberat, iar după eliberarea acesta a mers în Regiunea Altai la familia sa, unde la xxxx a decedat.

Reclamantul a pretins că în toamna anului 1956 întreaga familie, cu excepția bunelului, au revenit în Republica Moldova și tot în anul respectiv, tatăl său, Boris Ioncu s-a adresat cu cerere către colhozul din s. Chiperceni, pentru a le restitui casa ce le-a aparținut cu drept de proprietate până la represiune. Ca urmare, imobilul le-a fost restituit, aparținându-le cu drept de proprietate până în prezent.

A mai concretizat că, a recuperat bunurile buneilor săi doar pe linia tatălui, însă bunurile sau valoarea averii confiscate ce a aparținut bunelului de pe linia mamei, Anton Hariton nu a fost recuperată.

În acest context, reclamantul a indicat că până la condamnarea sa, Anton Hariton a fost proprietarul imobilului înregistrat în mun. xxxx, str. xxxxx, nr. xxxx, numărul clădirilor - 2, volumul exterior al casei 1590 m³, avere confirmată de Arhiva Națională a Republicii Moldova.

Prin răspunsul eliberat de către Consiliul mun. Chișinău se confirmă că: „prin Hotărârea Comitetului executiv al Sovietului Orășenesc Chișinău de Deputăția ai Poporului, a fost permisă construcția blocurilor de locuit în microraioul Centru, pe un teren cu suprafața de 1,10 ha, din contul demolării mai multor imobile din str. xxxx, nr. 2, 4, 6, 10,12, din str-la xxxx și din str. xxxx. La acel moment imobilul din str. xxxxx, se afla la balanța administrației locale. În prezent, porțiunea străzii xxxx (astăzi str. xxxx) între străzile L. Tolstoi și Ciuflea nu mai există, fiind amplasate complexe locative cu multe nivele.

Totodată, reclamantul a indicat că, nu s-a adresat până în prezent cu acțiune în judecată, deoarece nu a cunoscut despre averea bunelului său, până când autoritățile din mun. Chișinău în anul 2013 au permis accesul la arhivă pentru verificarea moștenirilor.

Din acest considerent și având în vedere faptul că valoarea averii confiscate ce a aparținut bunelului de pe linia mamei nu a fost recuperată, Vladimir Ioncu s-a adresat cu cerere prealabilă către Primăria și Consiliul mun. Chișinău, solicitând recuperarea valorii averii confiscate ce a aparținut bunelului de pe linia mamei, Anton Hariton, însă fără careva rezultat, motiv pentru care a fost depusă prezenta cerere de chemare în judecată.

Vladimir Ioncu a solicitat inclusiv în urma concretizării acțiunii, recuperarea prejudiciului cauzat prin confiscarea averii în urma represiunilor politice și anume, recuperarea valorii casei de locuit înregistrată în mun. xxxx, str. xxxx, numărul clădirilor 2, volumul exterior al casei 1590 m³, ce a aparținut cu drept de proprietate bunelului său, Anton Hariton și recunoașterea sa în

calitate de moștenitor asupra bunurilor ce i-au aparținut cu drept de proprietate bunelului său (f.d.4-6,27,31-33).

Prin hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Ioncu a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Vladimir Ioncu și menținută hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a respins pretenția invocată de Vladimir Ioncu în acțiune cu privire la recuperarea prejudiciului cauzat prin confiscarea averii în urma represiunilor politice și anume, recuperarea valorii casei de locuit înregistrată în mun. xxxx, str. xxxx, numărul clădirilor 2, volumul exterior al casei 1590 m³, ce a aparținut cu drept de proprietate bunelului său, Anton Hariton, în situația în care la dosar nu se atestă vreo probă certă și concludentă, ce ar indica că anume persoana "Hariton" așa cum este indicat în certificatul de arhivă, a deținut și a dispus cu titlul de proprietate, bunul imobil ce se solicită a fi recuperat de către Vladimir Ioncu, or, Anton Hariton a domiciliat în s. xxxx.

Subsecvent, instanța de apel a reținut că, în lipsa a cărorva acte cu un conținut mai detaliat și explicit în privința proprietarului imobilului de pe str. xxxx din or. xxxx, numărul clădirilor 2, volumul exterior al casei 1590 m³, în ce privește anume: anul nașterii, prenumele, ori alte date, care ar permite identificarea în concret a persoanei proprietarului, de rând cu gradul de rudenie al acestuia cu reclamantul, instanța de judecată este în imposibilitate de a stabili faptul dacă bunul respectiv a aparținut anume lui Anton Haritonov Nicolaevici a.n. xxxx, care ar fi fost bunicul lui Vladimir Ioncu.

Plus la aceasta, instanța de apel a indicat că apelantul Vladimir Ioncu nu deține certificatul de moștenitor de pe urma decesului represatului politic Anton Hariton și de pe urma căruia pretinde recuperarea valorii bunurilor confiscate.

Referitor, la pretenția invocată în acțiune cu privire la recunoașterea în calitate de moștenitor asupra bunurilor ce a aparținut cu drept de proprietate bunelului său, aceasta corect a fost respinsă de prima instanță, deoarece solicitarea dată nu a fost însoțită de careva material probator.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea hotărârii și a deciziei enunțate, la 14 august 2018, Vladimir Ioncu reprezentat de avocatul Natalia Culeac-Reul le-a contestat cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea actelor judecătorești contestate ce constituie obiectul prezentului recurs, cu pronunțarea unei hotărâri noi, de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că, la examinarea cauzei instanțele de judecată au interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și anume

instanțele ierarhic inferioare greșit au constatat că nu rezultă că persoana pe numele Hariton ar fi bunicul reclamantului, deoarece conform actelor prezentate și eliberate de către Arhivă se indică numai numele de familie, iar conform actelor prezentate în dosar a fost descrisă ierarhia gradelor de rudenie dintre recurent și bunelul său.

Ca urmare, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de respingere a acțiunii (vol.II,f.d.1-4).

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 13 iunie 2018 (vol.I,f.d.228), însă date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent sau reprezentul acestuia la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat de Vladimir Ioncu reprezentat de avocatul Natalia Culeac-Reul la 14 august 2018 (vol.II,f.d.2) este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Vladimir Ioncu reprezentat de avocatul Natalia Culeac-Reul, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul vizat urmează a fi declarat inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vladimir Ioncu reprezentat de avocatul Natalia Culeac-Reul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Vladimir Ioncu reprezentat de avocatul Natalia Culeac-Reul.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Vladimir Ioncu reprezentat de avocatul Natalia Culeac-Reul, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva